Vesihuoltolaki 119/2001 3. luvun 11 §:n liittymisvelvollisuuden vapautushakemus

Ympäristö- ja rakennuslautakunta 01.09.2026 § 47

Valmistelija ympäristöinsinööri Milla Nevalainen

Oriveden ympäristönsuojeluun on toimitettu 26.5.2026 vesihuoltolain 119/2001 3. luvun 11 § mukainen hakemus. Hakemus koskee vapautusta jätevesiverkoston liittymisvelvollisuudesta.

Hakijan ja kiinteistön tiedot

[redacted]
35220 Uiherla
Kiinteistötunnus: [redacted]
Sijainti karttaliitteenä (karttaliite kokoukseen osallistuville)

Vesihuoltolaki 119/2011 11 §

Vapautus liittämisvelvollisuudesta on myönnettävä, jos:

1. liittäminen verkostoon muodostuisi kiinteistön omistajalle tai haltijalle kohtuuttomaksi, kun otetaan huomioon kiinteistön vesihuoltolaitteiston rakentamisesta aiheutuneet kustannukset, liittämisestä aiheutuvat kustannukset, vesihuoltolaitoksen palvelujen vähäinen tarve tai muu vastaava erityinen syy; ja
2. vapauttaminen ei yksin tai yhdessä muiden vapautusten kanssa merkittävästi vaaranna vesihuollon taloudellista ja asianmukaista hoitamista vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella.

   Edellä säädetyn lisäksi edellytyksenä talousvesiverkostoa koskevasta liittämisvelvollisuudesta vapauttamiselle on, että kiinteistöllä on käytettävissä riittävästi terveydensuojelulain laatuvaatimukset ja -tavoitteet täyttävää talousvettä. Edellytyksenä jätevesiviemäriverkostoa koskevasta liittämisvelvollisuudesta vapauttamiselle on mainitussa momentissa säädetyn lisäksi, että kiinteistön jätevesien johtaminen ja käsittely on järjestetty ympäristönsuojelulaissa säädettyjen vaatimusten mukaisesti.
   Säädetyn estämättä vapautus voidaan myöntää, jos liittämisen arvioidaan aiheutuvan taajaman ulkopuolella kiinteistön omistajalle tai haltijalle ilmeisen kohtuuttomaksi. Liittämisen ilmeistä kohtuuttomuutta arvioitaessa voidaan ottaa huomioon kiinteistön omistajan tai haltijan:

   1) korkea ikä ja muut vastaavat elämäntilanteeseen liittyvät erityiset tekijät;
   2) pitkäaikainen työttömyys tai sairaus taikka muu näihin rinnastuva sosiaalinen suorituseste.

Hakijan antamat tiedot kiinteistön nykyisestä jätevesijärjestelmän tilasta

Kiinteistöllä on kolmiosainen betonirenkainen sakokaivojärjestelmä, joka on rakennettu vuonna 1985. Järjestelmä sijaitsee noin 10–20 metrin etäisyydellä asuinrakennuksesta. Jätevesi käsitellään saostamalla, minkä

jälkeen käsitelty vesi johdetaan purkuputkea pitkin ojaan. Kiinteistö ei sijaitse pohjavesialueella. Etäisyys lähimpään rantaan on noin 280 metriä, joten kiinteistö on selvästi ympäristönsuojelulain ranta-alueen ulkopuolella. Lähimmän naapurin talousvesikaivo sijaitsee yli 200 metrin etäisyydellä järjestelmästä. Säiliöt on tyhjennetty huhtikuussa 2026 ja todettu hyväkuntoisiksi. Järjestelmässä ei ole havaittu vuotoja, hajuhaittoja tai muita ympäristöhaittoja. Koska kiinteistö ei sijaitse pohjavesialueella eikä enintään 100 metrin etäisyydellä vesistöstä, ympäristönsuojelulain 156 a § ei sovellu eikä saman lain 156 b §:n mukainen tehostamisvelvollisuus laukea. Jätevesien käsittely on siten järjestetty ympäristönsuojelulaissa säädettyjen vaatimusten mukaisesti.

Yhdyskuntatekniikan kommentit nykyisestä jätevesijärjestelmästä

Todennäköisesti vuonna 1985 rakennettujen saostuskaivojen voidaan katsoa olleen käytössä sellaisen ajan, että järjestelmään tehty investointi on maksanut itsensä takaisin. Jätevesijärjestelmän käyttöikä on vesiensuojeluyhdistyksen mukaan järjestelmästä riippuen noin 20–25 vuotta. Kiinteistön jätevesijärjestelmää ei ole uusittu vastaamaan 1.1.2019 tulleita ympäristönsuojelulaissa säädettyjä vaatimuksia. Jätevesijärjestelmän uusimisen katsotaan olevan ajankohtainen.

Terveydensuojelun lausunto 21.8.2026

Hakemuksesta ei käy ilmi, mistä kiinteistön talousvesi tulee, mutta Eräjärven seudun vesiosuuskunnalta saadun tiedon mukaan talousvesi on johdettu viereisen kiinteistön kaivosta. Hakemuksesta ei käy ilmi riittääkö talousveden määrä talouden tarpeisiin. Hakemuksen liitteenä ei ole toimitettu vesinäytetulosta. Rakennuksen satunnaisen käytön takia sekä yhden vakituisen asukkaan vuoksi jätevettä muodostuu vähäisesti. Hakemuksen mukaan jätevedet johdetaan vuonna 1985 rakennettuun kolmiosaiseen betonirenkaiseen sakokaivojärjestelmään. Jätevesi käsitellään saostamalla, jonka jälkeen käsitelty vesi johdetaan putkea pitkin ojaan. Hakemuksen perusteella sakokaivot on tyhjennetty edellisen kerran 2026, jolloin ne on todettu hyväkuntoisiksi. Sakokaivon etäisyys lähimmän naapurin talousvesikaivoon on hakemuksen perusteella yli 200 metriä.

Terveydensuojeluviranomainen arvioi terveyshaitan riskiä väestön ja yksilön terveyden suojelemisen näkökulmasta. Hakemuksen mukana ei ole toimitettu tietoa kiinteistön talousveden hankinnasta eikä talousveden laatua koskevia tutkimustuloksia. Terveydensuojeluviranomaisella ei siten ole käytettävissään riittäviä tietoja arvioida käytettävän talousveden laatua tai sitä, voiko kiinteistön nykyinen jätevesien käsittely aiheuttaa riskiä talousvedelle. Mikäli kiinteistöllä käytetään omaa talousvesikaivoa, suositellaan veden laadun selvittämistä. Hakemuksen tietojen perusteella kiinteistön jätevesimäärän voidaan arvioida olevan vähäinen yhden henkilön taloudessa. Lisäksi hakemuksen mukaan lähimpään tiedossa olevaan talousvesikaivoon on yli 200 metrin etäisyys. Esitettyjen tietojen perusteella jätevesijärjestelmästä ei ole nähtävissä sellaista välitöntä terveyshaitan vaaraa, joka estäisi vapautuksen myöntämisen. Terveydensuojeluviranomaisella ei ole käytettävissä olevien tietojen perusteella estettä jätevesiviemäriin liittymisvelvollisuudesta vapauttamiselle, edellyttäen että kiinteistön käyttö ja jätevesien määrä pysyvät olennaisesti nykyisen kaltaisina eikä jätevesistä aiheudu terveyshaittaa tai talousveden pilaantumisen vaaraa. Jos kiinteistön käyttö lisääntyy, tulee tilannetta arvioida uudelleen. Kiinteistön jätevesijärjestelmän rakenteen, toiminnan ja kunnossapidon tulee olla sellaiset, ettei jätevesistä aiheudu vaaraa talousveden laadulle, terveydelle tai ympäristölle. Mahdollinen vapauttaminen ei saa vaarantaa vesihuollon

taloudellista ja asianmukaista hoitamista vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella.

Hakijan esittämä arvio kustannuksista

Liittäminen edellyttää kolmea erillistä kustannuserää: (1) vesihuoltolaitoksen perimä liittymismaksu ja liitostyö, (2) paineviemärin, kiinteistöpumppaamon ja kaivutyön rakentaminen sekä (3) kalliomaaston edellyttämät räjäytystyöt. Maaperä on pääosin kalliota, joten gravitaatioviemäri ei ole mahdollinen. Kiinteistölle on rakennettava kiinteistökohtainen jätevedenpumppaamo, jonka hankinnasta, asennuksesta ja ylläpidosta vastaa kiinteistön omistaja

Liittäminen muodostuisi hakijan mukaan kiinteistönomistajalle kohtuuttomaksi, kun huomioidaan poikkeukselliset liittämiskustannukset 46 676 – 56 676 €, joka on 43,7 – 67,5 % kiinteistön arvosta. Hakijan arvio perustuu yhteen rakentamiskustantamisarvioon sekä Oriveden kaupungin kiinteistön jätevesiliittymämaksu 1854,20€.

Toimivalta

hallintosääntö 30 §

Esittelijä

ympäristöinsinööri Milla Nevalainen

Päätösehdotus

Ympäristö- ja rakennuslautakunta pyytää luvanhakijaa toimittamaan seuraavat dokumentit ennen päätöksen tekoa.

1. Selvitys nykyisen jätevesijärjestelmän kunnosta
2. Useamman urakoitsijan kustannusarvio jätevesijärjestelmän uusimisesta

Selvitykset tulee toimittaa 26.10.2026 mennessä.

Ympäristö- ja rakennuslautakunta pyytää Oriveden kaupungin yhdyskuntatekniikalta virallisen lausunnon. Päätös vapautushakemuksesta tehdään, kun selvitykset ja lausunto on toimitettu.

Ympäristöinsinöörin kokouksessa tekemä muutettu päätösehdotus:

Ympäristö- ja rakennuslautakunta pyytää luvanhakijaa toimittamaan seuraavat dokumentit ennen päätöksen tekoa.

1. Selvitys nykyisen jätevesijärjestelmän kunnosta
2. Useamman urakoitsijan kustannusarvio jätevesijärjestelmän uusimisesta

Selvitykset tulee toimittaa 26.10.2026 mennessä.

Ympäristö- ja rakennuslautakunta pyytää Oriveden kaupungin yhdyskuntatekniikalta virallisen lausunnon. Päätös vapautushakemuksesta tehdään, kun selvitykset ja lausunto on toimitettu.

Selvityspyyntöön vastaamatta jättäminen ei estä asian jatkokäsittelyä lautakunnassa.

Päätös

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

- - - - - - - - - - - - - - -

Valmistelija

ympäristöinsinööri Milla Nevalainen

Vapautuksen hakija on toimittanut vastineen ympäristö- ja rakennuslautakunnalle 01.09.2026. Ympäristöinsinööri esittelee tehdyn vastineen ja sen sisällön ympäristö- ja rakennuslautakunnan kokouksessa.

Vastineessaan hakija pyytää, että Oriveden ympäristö- ja rakennuslautakunta myöntää kiinteistölle vapautuksen jätevesiviemäriin liittymisvelvollisuudesta, ja myöntää kahden vuoden siirtymäajan jätevesijärjestelmän uusimiselle, joka toteutettaisiin jätevesiverkostoon liittymisen sijaan umpikaivolla tai pienpuhdistamolla.

Oriveden yhdyskuntatekniikan lausunto 27.10.2026

”Oriveden kaupungin vesihuoltolaitos on rakentanut alueelle jätevesi viemäriverkoston ja Eräjärven vesiosuuskunta vesijohtoverkoston. Alueen kiinteistöjen talousveden hankinta ja jätevesien käsittely on tarkoituksenmukaista järjestää keskitetysti vesihuoltoverkostojen kautta siten, että vesihuolto voidaan toteuttaa kokonaisuuden kannalta kestävällä ja asianmukaisella tavalla. Liittymisvelvollisuudesta vapauttaminen heikentäisi vesihuollon taloudellista ja asianmukaista hoitamista vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella.

Liittymisestä aiheutuvien kustannusten osalta hakija on esittänyt ainoastaan yhden tarjouksen kiinteistökohtaisen jätevesipumppaamon hankinnasta ja asennuksesta. Hakemuksessa esitetty arvio louhintatarpeesta vaikuttaa lisäksi verrattain suurelta. Louhinnan tarvetta ja määrää on mahdollista selvittää tarkemmin ennen rakentamistoimenpiteiden aloittamista. Kustannuksia voidaan mahdollisesti alentaa myös tonttivesijohdon reittiä tai liittymiskohdan sijaintia muuttamalla. Kiinteistökohtaisen pumppaamon rakentamisesta aiheutuu kustannuksia, mutta kyseinen liittymistapa ja siitä aiheutuvat kustannukset eivät ole poikkeuksellisia haja-asutusalueilla.

Vuonna 1985 rakennettujen saostuskaivojen voidaan katsoa olleen käytössä niin pitkään, että niihin tehty investointi on tullut kuoletetuksi. Suomen vesiensuojeluyhdistysten liiton mukaan kiinteistökohtaisen jätevesijärjestelmän tekninen käyttöikä on järjestelmästä riippuen noin 20–25 vuotta. Kiinteistön jätevesijärjestelmää ei ole uusittu vastaamaan 1.1.2019 voimaan tulleita ympäristönsuojelulain vaatimuksia. Tämän perusteella jätevesijärjestelmän uusimisen voidaan katsoa olevan ajankohtaista. Nykyisen järjestelmän ei voida katsoa täyttävän ympäristönsuojelulain 157 §:ssä säädettyjä puhdistusvaatimuksia. Edellä esitetyin perustein vesihuoltolaitos katsoo, ettei hakemuksessa ole esitetty sellaisia vesihuoltolain 11 §:n mukaisia perusteita, joiden nojalla vapautus jätevesiviemäriin liittymisvelvollisuudesta tulisi myöntää.”

Toimivalta

hallintosääntö 30 §

Esittelijä

ympäristöinsinööri Milla Nevalainen

Päätösehdotus

Ympäristö- ja rakennuslautakunta ei myönnä hakijalle vesihuoltolain (119/2001) 3. luvun 11 §:n mukaista liittymisvelvollisuuden vapauttamista, sillä liittymisvelvoitteen vapautuksen edellytykset eivät täyty.

Edellytyksenä jätevesiviemäriverkostoa koskevasta liittämisvelvollisuudesta vapauttamiselle on, että kiinteistön jätevesien

johtaminen ja käsittely on järjestetty ympäristönsuojelulaissa säädettyjen vaatimusten mukaisesti.

Päätös